

27 Ekim 2014

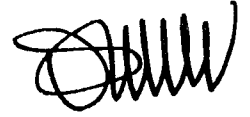
Sayı : 64272063- 610 - 2999
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-50340)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 05.09.2014 tarih ve 43452547-120.00-193732 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Sakine ÖZ'ün tarafıma tevcih ettiği 7/50340 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Maden kaynaklarının aranma, geliştirilme ve işletilme aşamalarında jeolojik etüdlerin yeterince yapılmadığı, bu nedenle madenlerin gerçek potansiyellerinin tespit edilemediği, uygun tesislerin kurulmadığı için üretim kaybına yol açıldığı iddiası, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasının “Soma İş Cinayeti/İş Kazası Raporu”nda da savunulmaktadır.

Maden yataklarında ekonomik ve güvenli üretim yapılabilmesi adına temel jeolojik özellikler arasında sayılan tektonik, jeoteknik, mineralojik ve jeokimyasal verilerin tespitinde yarar vardır. İşletmenin öncesinde, jeolojik parametrelerin uluslararası standartlara uygun biçimde yapılmasının, üretim yapılacak açık ocak, yeraltı ocak ya da yeraltı işletmesinde uygulanacak yöntemler ve alınacak güvenlik önlemlerinin belirlenmesi açısından büyük önemi vardır. Ne var ki, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasının raporuna da yansıdığı üzere, ülkemizdeki maden işletme alanlarında yapılması gereken kapsamlı tektonik ve jeokimyasal çalışmalar, maden işletmecileri tarafından, çoğunlukla, “gereksiz ve detay” çalışmalar olarak görülerek işletmelerin risk içerisinde çalışmasına zemin hazırlanmaktadır.

İşletme öncesinde ayrıntılı jeoloji etüdlerinin ve metan, karbondioksit gazının hangi kırık sistemlerini takip edebileceğinin tespiti yoluyla güvenlik önlemlerinin alınması ise olası maden facialarına karşı atılabilecek kritik adımlardandır. Dünya çapında maden uzmanları ve sendikaların, meslek odalarının da sürekli paylaştığı üzere, maden kazaları “önlenebilir” niteliktedir. Bunun için, üretim yapılan ocaklarda düzenli ve günlük “jeoteknik parametreler” in uluslararası standartlara uygun formlarla takibi ve risk unsurunun değerlendirilmesi gerekmektedir. Ülkemizdeki maden işletmelerinde yaşanan faciaların en önemli nedenlerinin heyelan, kayma, blok devrilmesi, göçme gibi tümüyle önlenebilir hareketlerden kaynaklandığı hatırlanırsa, günlük üretimin planlanması ve işçilerin güvensiz bölgelerdeki risk ortadan kaldırılana kadar çalışmaya sevk edilmemesi gibi unsurların bu “jeoteknik parametreler” ölçüsünde değerlendirilmesi önemlidir.

Buna göre;

- Ülkemizdeki maden ocaklarında düzenli ve günlük “jeoteknik parametreler”in uluslararası standartlara uygun formlarla takibi ve risk unsurunun değerlendirilmesi hususunda izlenen yasal mevzuat nedir?
- İşletmelerin “jeoteknik parametreleri”nin günlük olarak toplanması ve değerlendirilmesi hususundaki kamu denetimi yapılmakta mıdır?
- Soma-Eynez mevkiinde, 13 Mayıs 2014’te yaşanan maden faciasının öncesinde, iş yerinde düzenli parametre değerlendirmesi yapılmış mıdır; en son kayda alınan “jeoteknik parametre”nin tarihi nedir, böyle bir parametre varsa içeriği nedir?
- Facianın yaşandığı gün ve faciaya yakın tarihlerde, maden ocağındaki kaza ve yanma riskini, göçme ve ısınma, gaz hareketi, fay kırık ve çatlakların izlenmesi yönünde bir raporlama ve değerlendirme, işletmeci firma tarafından kayda alınmış mıdır; TKİ’nin bu konuda bir çalışması olmuş mudur?
- Soma-Eynez’deki madende yaşanan maden faciasının jeoteknik parametreleri, Bakanlığımızın tespitlerinde ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın denetim raporlarında dikkate alınmış mıdır?
- 2/8/2014 tarihinde, Zonguldak-Dilaver Mahallesi’nde, Erci Madencilik’e ait maden ocağında yaşanan göçükten önce, şirket mühendisleri tarafından hazırlanmış bir “jeoteknik parametre” değerlendirilmesi var mıdır?

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN SAKİNE ÖZ'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/50340)**

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Jeoteknik parametreler, jeoteknik amaçlı sondajlar esnasında çalışma sahasında yerinde yapılan deneyler veya yerinden alınan numuneler üzerinde laboratuvar ortamında yapılan deneylerden elde edilen verilerle gerçekleştirilen hesaplamalar sonucunda tespit edilirler.

İşletmelerde üretime geçmeden önce, proje safhasında jeoteknik amaçlı sondajlar yapılmakta, sondajların jeoteknik logları kaydedilmekte ve sondajlardan alınan numuneler üzerinde laboratuvar ortamında deneyler yapılarak jeoteknik parametreler tespit edilmektedir.

Söz konusu parametrelerden, açık ocak ya da yeraltı maden ocakları projeleri yapılırken yararlanılmaktadır.

Bahse konu sahada işletme sondajları yapılırken Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından jeoteknik çalışmalar yapılmıştır.